

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 28PPOm/2/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6424202440
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Radovan Beňo
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2024:6424202440.1

Uznesenie

Okresný súd Žiar nad Hronom vo veci starostlivosti o maloleté dieťa A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. X/X, XXX XX E. F. D., zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko E. F. D. ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov matky G. B., nar. XX.XX.XXXX, toho času bytom F. H. XX, XXX XX I., a otca C. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. F. XXXX/XXX, XXX XX L., toho času M. D., o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko E. F. D. na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveruje maloleté dieťa A. B., nar. XX.XX.XXXX, do starostlivosti H. N. C. A. O. F. L., so sídlom P. XX, XXX XX F. L., počnúc dňom vykonateľnosti tohto uznesenia.

Neodkladné opatrenie bude trvať najdlhšie šesť mesiacov od umiestnenia maloletého dieťaťa do H. N. C. A. O. F. L., so sídlom P. XX, XXX XX F. L., pričom toto obmedzenie času trvania neodkladného opatrenia neplatí, ak do šiestich mesiacov od nariadenia neodkladného opatrenia bude začaté konanie vo veci samej.

odôvodnenie:

1. Dňa 16.08.2024 bol Okresnému súdu Žiar nad Hronom doručený návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko E. F. D. (ďalej len „ÚPSVaR“) na nariadenie neodkladného opatrenie v zmysle § 365 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“), ktorým by súd dočasne zveril maloleté dieťa do starostlivosti H. N. C. A. O. F. L., so sídlom P. XX, XXX XX F. L..

2.1. V návrhu ÚPSVaR uviedol, že vzhľadom na to, že maloletý A. bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti, ÚPSVaR ako orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vykonával v rodine maloletého pravidelné sociálne šetrenia. Od decembra 2023 ÚPSVaR začal obdržiať pravidelné anonymné podnety, v ktorých sa uvádzalo, že osoba, ktorej bol maloletý zverený do náhradnej osobnej starostlivosti, t.j. pani G. C. požíva alkoholické nápoje, vodí si do bytu chlapcov a nezabezpečuje starostlivosť o maloleté dieťa. Vzhľadom na uvedené bola situácia v rodine pravidelne monitorovaná, detská lekárka ani mesto neavizovali zanedbávanie starostlivosti zo strany maloletého. Posledný podnet bol doručený dňa 15.08.2024.

2.2. Dňa 15.08.2024 bol orgán sociálnej kurately o 20:30 hod. privolaný Obvodným oddelením Policajného zboru v Žiari nad Hronom na adresu osoby, ktorej bol maloletý zverený do náhradnej osobnej starostlivosti s tým, že by sa mala nachádzať pod vplyvom alkoholu, mala byť agresívna. Maloletého A. si vzala do starostlivosti jej neter, pani I. Q.. Po príchode s policajnou hliadkou, pani I. Q. spolu s maloletým A. na miesto bolo zistené, že v domácnosti sa okrem osoby, ktorej bol maloletý zverený do náhradnej starostlivosti zdržiavalo cca 10 osôb pochádzajúcich z miestnej osady N. K., ktorí vykazovali známky užitia alkoholu, boli konfliktní a hluční. V domácnosti bol neporiadok, všetci sedeli v kuchyni a kričali na pani Q., že sa postarajú o to, aby dieťa nedostala a že maloletý A. skončí v detskom domove.

Policajná hliadka vykonala dychovú skúšku na prítomnosť alkoholu u osoby, ktorej bol maloletý zverený do náhradnej osobnej starostlivosti, s pozitívnym výsledkom 1,45 mg/l.

2.3. Následne na to p. Q. vzala základné osobné veci maloletého spolu s maloletým do svojej domácnosti. Následne prišla aj sestra pani C. a ponúkla pomoc so starostlivosťou o maloletého cez noc. Obe zhodne uviedli, že si nemôžu maloletého nechať dlhšie ako do 16.08.2024, nakoľko pracujú a necítia sa na to vziať si maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti.

2.4. S biologickou matkou maloletého sa úrad snažil telefonicky skontaktovať, avšak neúspešne. V správe, ktorá bola zaslaná k náhradnej osobnej starostlivosti, sp. zn. 6P/51/2022 dňa 18.06.2024 sa uvádza, že „Matka žije v spoločnej domácnosti so svojím druhom p. O. K., nar. XX.XX.XXXX a mal. R. B., nar. XX.XX.XXXX. Obývajú jednu izbu, hygiena domácnosti je na nízkej úrovni. Matka je poberateľkou prídavku na dieťa vo výške 60,- Eur. Jej druh je nezamestnaný, nie je evidovaný na ÚPSVaR ako uchádzač o zamestnanie, chodí na občasnú brigádu. Matka uviedla, že si svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému A. neplní, vykazuje dlh. Maloletého A. naposledy videla v decembri 2023. S maloletým nemá vytvorený citový vzťah, telefonicky a ani iným spôsobom sa oňho nezaujíma. Ďalej uviedla, že si uvedomuje, že nemá možnosti a schopnosti v súčasnej dobe zabezpečovať maloletému starostlivosť, nakoľko sa jej narodilo ďalšie dieťa, nemá vytvorené vhodné podmienky na zabezpečenie starostlivosti o neho.“ ÚPSVaR uviedol, že ďalšími informáciami o rodine matky nedisponuje, náhradná matka neuviedla informácie o záujme o maloletého z ich strany. Rodina otca žije v záhradkárskej oblasti K., E. F. D., záhaľčivým spôsobom života.

2.5. Vzhľadom na vyššie uvedené ÚPSVaR má za to, že podnety, ktoré boli zaslané na osobu, ktorej bol maloletý zverený do náhradnej osobnej starostlivosti sa preukázali ako opodstatnené. Osoba, ktorej bol maloletý A. zverený do náhradnej osobnej starostlivosti pani C. bola v stave ťažkej opitosti, pričom má zdravotné problémy, ako epilepsia a pod. S poukazom na uvedené má ÚPSVaR za to, že osoba, ktorej bol maloletý zverený do náhradnej osobnej starostlivosti svojím konaním vážne ohrozila psychický, fyzický a sociálny vývin maloletého, pričom jeho priaznivý, fyzický a sociálny vývin by bol bez okamžitého adekvátneho zásahu zo strany súdu nepochybné vážne ohrozený.

3. ÚPSVaR k návrhu pripojil aj stanovisko H. N. C. A. O. F. L., so sídlom P. XX, XXX XX F. L. o tom, že súhlasia s dočasným umiestnením maloletého do ich starostlivosti s tým, že by bol následne premiestnený do profesionálnej náhradnej rodiny. Súčasťou návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia boli aj anonymné podnety vo veci zanedbávania riadnej starostlivosti o maloleté dieťa osobou, ktorej bol maloletý zverený do náhradnej osobnej starostlivosti.

4. Súd lustráciou v súdnom registri zistil, že Okresný súd Žiar nad Hronom rozsudkom sp. zn. 6P/51/2022 zo dňa 23.09.2022, právoplatným dňa 11.11.2022, rozhodol v konaní o návrhu na zverenie dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti tak, že maloletého A. B. zveril do náhradnej osobnej starostlivosti G. C., nar. XX.XX.XXXX, ktorá je oprávnená a povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia, zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok v bežných veciach (I. výrok). Rodičom maloletého uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého A. B. výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne, vždy do 20. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko E. F. D., a to počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia (II. a III. výrok). Zároveň súd rozhodol o trovách konania tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (IV. výrok).

5. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 324 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti

uznesení o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

Podľa § 330 ods. 1 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

Podľa § 331 ods. 1 CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

Podľa § 365 ods. 1 CMP, ak sa ocitne maloletý bez akejkoľvek starostlivosti alebo ak je jeho život, zdravie a priaznivý vývoj vážne ohrozený alebo narušený, súd neodkladným opatrením nariadi, aby bol maloletý dočasne, najdlhšie na šesť mesiacov, zverený do starostlivosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorú v uznesení určí. Obmedzenie času trvania neodkladného opatrenia neplatí, ak do šiestich mesiacov od nariadenia neodkladného opatrenia je začaté konanie vo veci samej, ak bolo do starostlivosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zverené maloleté dieťa bez sprievodu alebo ak nebolo možné v lehote šiestich mesiacov zľúčiť maloletého cudzinca s jeho rodinou

Podľa § 365 ods. 2 CMP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 24 hodín od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

Podľa § 365 ods. 3 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

6. Podmienkou pre vydanie neodkladného opatrenia je potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania. Z charakteru neodkladných opatrení vyplýva, že pred ich nariadením súd nemusí zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre rozhodnutie vo veci samej a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Súd sa obmedzí len na osvedčenie najzákladnejších skutočností, z ktorých možno vyvodiť nutnosť bezodkladnej úpravy pomerov, pričom tieto musia byť takého charakteru, že ak by k bezodkladnej úprave pomerov nedošlo, mohlo by dôjsť k nezvratiteľnému následku alebo stavu, ktorý by bol zvrátiteľný len s neprimeraným úsilím a nákladmi, resp. len s veľkými obtiažami. Je nevyhnutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti hodnoverne osvedčujúce záver o dôvodnosti a trvaní nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana. Súd neodkladné opatrenie nariadi, ak sú osvedčené dôvody jeho nariadenia a ak je potrebné bezodkladne upraviť dané pomery. V prípade nariadenia neodkladných opatrení vo veci starostlivosti o maloleté deti je predovšetkým potrebné osvedčiť naliehavosť situácie a z toho vyplývajúcu potrebu bezodkladnej úpravy práv a povinností voči deťom, a to s ohľadom na záujem maloletých detí.

7. V zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 CMP, predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia je stav, keď sa maloletý ocitne bez akejkoľvek starostlivosti, alebo jeho život, zdravie a priaznivý vývoj je vážne ohrozený, alebo narušený. V prvom z uvedených prípadov ide napr. o deti opustené, ako aj o situácie, kedy prišlo k takej tragickej udalosti, ako je napr. úmrtie rodičov maloletého dieťaťa a podobne. Druhá z uvedených eventualít počíta so situáciou, keď osoby, ktoré zabezpečujú starostlivosť o maloleté dieťa, vykonávajú túto starostlivosť nedostatočne, v dôsledku čoho je vážne ohrozený, alebo narušený jeho život, zdravie alebo priaznivý vývoj. Rozlišovacím elementom medzi neodkladným opatrením v zmysle predmetného ustanovenia a neodkladným opatrením podľa § 367 CMP je existencia nevyhnutnosti okamžitého zákroku v prípade, že sa maloleté dieťa ocitne bez akejkoľvek starostlivosti, alebo hrozí závažná hrozba, alebo narušenie jeho života, zdravia, prípadne priaznivého vývoja. Vážnosť situácie, v ktorej sa dieťa ocitne je potrebné riešiť bezodkladne. Okamžite ako súd zistí, že sú dané predpoklady na nariadenie neodkladného opatrenia, uznesením nariadi neodkladné opatrenie.

8. Súd sa oboznámil s návrhom, ako aj s pripojenými listinnými dôkazmi a dospel k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia ÚPSVaR je dôvodný, nakoľko mal za osvedčené, že takéto rozhodnutie je za daného stavu naliehavé a je v záujme maloletého dieťaťa.

9. Z podaného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia mal súd osvedčené, že osoba, ktorej bol maloletý zverený do náhradnej osobnej starostlivosti pravidelne a v nadmernom množstve užíva alkoholické nápoje, pričom častokrát dochádza k situáciám, kedy táto osoba užíva alkohol aj v čase, kedy má riadne zabezpečovať starostlivosť o maloleté dieťa. K vážnemu zlyhaniu, podloženému úradným záznamom polície a protokolom o dychovej skúške, došlo dňa 15.08.2024, keď bolo zistené, že plačúci maloletý A. vo veku 2 rokovsa ocitol bez adekvátnej starostlivosti v hlučnom prostredí za prítomnosti

cca desiatich ďalších alkoholom podnapitých osôb, zatiaľ čo osoba, ktorá ho má zverené v náhradnej osobnej starostlivosti bola taktiež pod vplyvom alkoholu, pričom aj v čase príchodu policajnej hliadky nebola v stave, ktorom je možné vykonávať riadnu starostlivosť o maloleté dieťa. Zo šetrenia rodinných pomerov prostredníctvom kolízneho opatrovníka ďalej vyplýva, že matka maloletého nemá s maloletým vybudovaný citový vzťah a toho času navyše nemá ani vytvorené podmienky na to, aby sa o neho mohla riadne starať, keďže sa jej narodilo ďalšie dieťa. Otec maloletého sa v súčasnosti nachádza v Ústave na výkon trestu odňatia slobody D. F. N., čím je evidentne vylúčená jeho schopnosť zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého. Súd ma za to, že osoba, ktorej bol maloletý zverený do náhradnej osobnej starostlivosti nie je toho času vzhľadom na spôsob vedenia svojho života schopná adekvátne poskytovať riadnu starostlivosť o maloletého A.. Zároveň v súčasnosti nie je žiadna iná blízka osoba, ktorá by bola schopná a ochotná prevziať starostlivosť o maloletého A.. Je predovšetkým v záujme maloletého A., aby vyrastal v stabilnom výchovnom, ako aj bezpečnom prostredí. S prihliadnutím na vyššie uvedené a so zohľadnením záujmu a potrieb maloletého, stability výchovného prostredia, rešpektovaním jeho nízkeho veku, je v záujme maloletého jeho dočasne zverenie do Centra pre deti a rodiny F. L., so sídlom P. XX, XXX XX F. L. do času, pokiaľ nedôjde k rozhodnutiu vo veci samej. Súd má za to, že dočasné zverenie maloletého do Centra pre deti a rodiny F. L. tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia je v jeho najlepšom záujme a toho času je najprimeranejším riešením danej situácie, nakoľko maloletý sa ocitol v situácii, kedy je ohrozené jeho zdravie, výchova a priaznivý vývin. Zároveň sa týmto zabráni tomu, aby osoba, ktorej bol maloletý zverený do náhradnej osobnej starostlivosti svojím správaním v stave, ktorý vylučuje realizovať náhradnú osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, ohrozovala jeho bezpečnosť, a tiež jeho život a zdravie.

10. Rozhodnutie je vykonateľné dňom jeho vyhotovenia (§ 365 ods. 3 CMP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline, a to písomne v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.